חטאת העוף פרק שביעי זבחים סו.

אין צריך להבדיל. הילכך אם הבדיל לאו שיעור הוא: **מכדי כפיב.** בעולת העוף והקריבו ומינה נפקא לן לר"א כרבי שמעון הבדלה בעולת העוף בהכל שוחטין (חולין דף כא.), ולא דרש [2] ומלק והקטיר כדדרשי לעיל [3] מה הקטרה הראש בעצמו כו' דמיקום ליה הבדלה מהתם דהך סברא לית ליה שימלוק את כולן [4]: אלא דוקא רוב שנים וליף לה מקרא ואפילו רבנן דפליגי עליה התם עיקר הבדלה בעולה לא נפקא לה אלא מוהקריבו דמשמע חלק את זה מן החטאת הילכך על כרחך ולא יבדיל המור מחטאת למה לי כלומר מאי [5] קאמר לן שמע מינה מ"ל להבדיל קאמר הילכך נפקא לן בעולה [6] מוהקריבו דצריך להבדיל דהא חלק [7] ביניהן דאי מזהרה היא בחטאת אלא יבדיל היכי נפקא לן בעולה מוהקריבו דצריך להבדיל אינו מוחזר אלא להבדיל הוא דנפקא לן במחילוקו ולא שנעון הבדלה. ד"א [8] אי לאו לי כמו מאי [9] היא לשון קצר מדאמרת והקריבו לחלק למדנו [10] הבדלה בעולה שמע מינה ולא יבדיל אין צריך להבדיל קאמר ותשמע' והקריבו דחלק בעולה דצריך להבדיל (דאי [11] מזהרה היא בחטאת אלא דיעבו אינו מוחזר מלהבדיל בעולה אבל מצות הבדלה לא נפקא לן):

הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף. כמעשה חטאת. מליקה בסימן אחד והזאה ומיצוי: **כמעשה עולה.** בגמרא מפרש דשני במאי: **עשאה למעלה כמעשה כולן.** כלומר כמעשה אחד מכולן המאוירין כאן ואפילו כמעשה חטאת לשם חטאת: **כמעשה חטאת.** בגמרא [ע"כ] מפרש דשני במאי: **עשאה למעה כמעשה כולן.** כמעשה אחד מכל אלו ואפילו כמעשה עולה לשם עולה: גמ' אין צריך להבדיל א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי אלא מעתה גבי בור דכתיב [1] ולא יכסנו ה"נ דאין צריך לכסות הכי השתא התם כיון דכתיב [2] בעל הבור ישלם עלויה הוא דרמי לכסויי אבל הכא מכדי כתיב [3] והקריבו חלק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף [4] לא יבדיל למה לי ש"מ אין צריך להבדיל: מיצה דם הגוף: ת"ר [5] עולה אע"פ שמיצה דם הגוף ולא מיצה דם הראש [6] יכול [7] מיצה דם הראש ולא מיצה דם הגוף ת"ל [8] הוא [9] מאי תלמודא אמר רבינא מסתברא [10] דרוב דמים בגוף שכיחי:

הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת כשירה

[1]**כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה עולה לשם חטאת כמעשה עולה לשם עולה פסולה** [2]**עשאה למעלה במעשה כולן פסולה עולת העוף שעשאה למעלה כמעשה עולה לשם עולה כשירה** [3]**כמעשה עולה לשם חטאת כשירה ובלבד שלא עלתה לבעליה** [4]**כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה חטאת לשם חטאת פסולה עשאה למטה כמעשה כולן** [5]**פסולה:**

קיר המזבח ויש לומר דמשמע ליה דמתני' פוסלת בכל ענין אפי' לאחר הזאה מדקתמר [6] רבי אלעזר בר"ש שמעתי שמבדילין והיינו דוקא לאחר הזאה מכלל דרבנן פליגי עליה ואמרי אין מבדילין אם כן מתני' דלא כוותיה וא"ת ריש פ' חטאת העוף עשאה כמעשה עולה פסולה וקאמר בגמרא דשני במאי אילימא דשני במליקה ניתנו דלא בר"א בר"ש דאי ר"א בר"ש דאי ר"ש בר' אלעזר מאי קשיא ליה דלעזר בר"ש אמר שמעתי דמשום דראב"ש אמר שמעתי שמבדילין אמתני' קאמר ובא לחלוק עליה. ואית דבי שיטה ולטון אומ' מולק (כב. ב) משום דקאמר ראב"ש שמעתי שמבדילין ומשמע דקאי אמתניתין ובא לחלוק עליה: א) ורמזה פרוך שפיר דלדידהו מבשר בר' לגיל (שיטה: יב) לשון חוס' מולק שם ופפ"ר ש"מ) ומאי לא יבדיל דקרא אינו צריך להבדיל היינו בשעת מיצוי דלדם הוא צריך וכשמבדיל כל שכן שמתמצה כל הדם: ג) ל"ל דמראפקיה (שיטה: יד) ולאסור (חוס' חולין שם: טו) ל"ל כדדרש (שיטה: טו) ואתי אפילו בר"א (חוס שם: ז) ואיבא רבני דפליגי שיטה: יח) דמדקאמר (חוס שם: ט) ומבבי מיצוי בר' לגיל (שיטה: יט) דמבר' (כא) דמבר' (שיטה: כב) דבר' אמר (שיטה: כג) ובי מ"ג דהדר תני ושאיזה: בגן מצוותה והא דנקט שעשאה בדעבד אגב אריני נקטה לגיל (שיטה: כד) בתקנה. ל"ל אפילו לא שנה כמעשה הבנוהה, ותיני סיום הדם (חוס קדושה: כה) בש"מ נוסף ועיי"ל דלא קאמר שמואל אלא בזבחים אבל בעוף לא דקא דמיתי לעיל גבי זבחים כהיב ואני נתתי לכם על המזבח לכפר: כו) נתתי כיונתו לקוביים הוים' כ"ה אלא, מכל לאוין כי לא קשיא ליה (שיטה: כז):

ליקוטים

כמעשה חטאת לשם חטאת. אע"פ ששינה בסדר מליקה כגון שמלק והבריל ובחטאת נאמר ולא יבדיל כשרה הואיל ונעשית למטה ובשאר עבודות בהלכה. עכ"ל הרש"ש ז"ל בהאי בבא קמייתא. תו"ש פירש בבא הנייהא גבי עולה כמעשה עולה אע"פ ששינה במליקה שלא הבדיל ומן הדין היה לי להבדיל אפ"ה כשרה. עכ"ב. אמר דעני המלקט, כן משמע לקאורה שפירש הרמב"ם ז"ל בתיתי בבי ז"ל ומה שאמר בחטאת כמעשה חטאת בסדר מליקה. מה שאמר ר"ב כמעשה עולה לשם עולה כשרה ואפילו שינה בסדר מליקה. והשתא קשה שאם כוונת הרמב"ם ז"ל כפי מה שפירש דברי הרע"ב ז"ל, היכי קאמר אפ"ה כשרה, והא בהדיא תנן בפירקין דלעיל (דף מד ע"ב) הבדיל בחטאת ולא הבדיל בעולה פסול. הרמב"ם ז"ל עצמו כן פסק בפ"ו דפסח דחלבות מעשה הקרבנות דפסול. ונלאתי למצוא ישוב לדבר. ועלה בדעתי גם בדעת אחרים לתרוץ עצמנו ולומר דס"ל דמתני' ר"א בר' שמעון היא וכדרך שדרך בה הוב בעל תו"ש. ולא איתקוש לן כי לא מצינו רגלים לדבר אפילו בתאי דישא כ"ש בסיפא. והרב הנזכר נר"ו נאחז בסברן בין בריישא בין בסיפא והוא עצמו ראה דברינו ולא נחרדו ולא מבדרי הגריכון חזוק. אכן מדרי חוכם הסחיד השלם כמהרי"ל שלמה הלוי נר"ו בתשובה כי הרמב"ם ז"ל אין בזונה דבריו כאשר פירשם רבינו עובדיה ז"ל, רק כוונתו להשמיענו אע"פ ששינה ולא אחז שתי רגליה בין שתי אצבעותיו וכו'. וכן כתב בדי ראם שינה ואחז בבל מקום כשרה. דדייקא עם שכתב בפירושו למתניתין ששינה בסדר מליקה ולא כתב ששינה במליקה עכ"ל נר"ו שהתם ישק, וכן ראיתי אחר זמן רב בבשניות של החכם הדיר מליטאנו אחינא ז"ל שקדוב לזה כתב נ"ב, ונדמנו לדי אחרי בוחו ז"ל בשתים אי שלש שנים. וכן מוכח נמי שפיר כמה שפירש הרמב"ם ז"ל בפירקין בסוף פרוחנו לסיפן ג' ז"ל ואין ראי לאבילה ולדתי חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת שהיא כשרה ומותרת באכילה אע"פ ששינה במליקה ולא מליקה כמו שאמרנו בסדר מליקה של חטאת בפרק שלפני זה, לפי שאותו הסדר למצוה נאם שינה לא הפסיד כלום עכ"ל ז"ל. ונוסה"ר נראה דס"ל דאם שינה אחז בבל מקום אפילה, שכל עבודתה היתה נעשית בימין כמו שהתחתי בפירקין דלעיל בשם רבינו פרץ ז"ל, ומס"ה הוצרכו לפרש כמעשה חטאת לשם חטאת הדיינו מצוחה הגבן אחרינו נקטה ע"כ. והרמב"ם ז"ל שבחב בהל' מעשה הקרבנות פ"ז אם שינה אחז בבל מקום כשרה אזיל לשיטתה שפירש כאן דרישא דמתניתין אחיא לאשמועינן אע"פ ששינה בסדר המליקה כשרה, ומכאן נראה שיבא לו לפסוק שם ואם שינה אחז בבל מקום כשרה ודריק (תלמוד שלמה):

שפיר עליה אם כשרות הנמלקות בעוף לפ"ש, ומכאי מיירי קרא דלא יבדיל, ותפי' שם, מין דקדוק הזאה היא מיושבת הכבלה כל ענין דבעודתן שמה אשי לא שם: **אביי אמר בר.** עיי מהגמשנת כפוף המסמה: **מיצוי חטאת העוף בעבב.** עיין דף נב מ"ב: **לא** שמיע לחו בר. לפרש"י ד"ה לא שמיע לחו לא לחלי שעמת דמפרשינן אינו נריך לאמרה. ת"ב לא נריכון לעטרתה דלעיל דהא לא אחר רחמנא לבבלה כלל. ולאריי ד"ה לא שמיע לחו מי אמרינן לחו דלא מ